

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗРЫН ХАРЬЯА
ХОВД АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Мянгад сумын эрүүл мэндийн төвийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: ХОА-2022/60/НА/-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:
www.audit.mn

Ховд хот
2022 он

Тэргүүлэх аудитор: Х.Болдбаатар

Утас: 70433061

Цахим хаяг: Boldbaatar.Kh @audit.gov.mn

Аудитын менежер: А.Цэцэгсүрэн

Утас:70432545

Цахим хаяг: tsetsegsuren.a@audit.gov.mn

Аудитор: Б.Должинжав

Утас: 89898557

цахим хаяг: Doljinjavb@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл	2
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан	3
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан	4
2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан	6
2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан.....	6
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан.....	9
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	10
3. Аудитын тайлан.....	12
3.1 Ерөнхий зүйл	12
3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт.....	12
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал	13
3.4 Материаллаг байдал.....	13
3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга	13
3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв	14
3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг	15
3.8 Аудитын гол асуудал.....	15
3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал	15
3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт	15
3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	16
3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал	16
4. Аудитын илрүүлэлт	16
4.1 Залруулсан алдаа	16
4.2 Албан шаардлага.....	Error! Bookmark not defined.
4.3 Зөвлөмж	16
5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл.....	17

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар
ТШЗ	Төсвийн шууд захирагч
СТА	Санхүүгийн тайлангийн аудит
НА	Нотлох ажил

**ХОВД АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**
84000 Цамбагарав баг, Жаргалант сум, Ховд
Утас: 976-70433061, Факс: 976-70433061
E-mail: khovd@audit.gov.mn

МЯНГАД СУМЫН ЭРҮҮЛ
МЭНДИЙН ТӨВИЙН ЭРХЛЭГЧ
Ж.ЭРДЭНЭЧУЛУУН ТАНАА

2022.02.22 № 2/67
танай _____ -ны № _____ -т

ЗӨРЧИЛГҮЙ ДҮГНЭЛТ

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Мянгад сумын эрүүл мэндийн төвийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Мянгад сумын эрүүл мэндийн төвийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

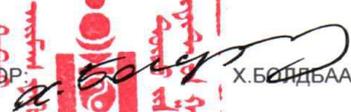
Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР: Х.БОЛДБААТАР

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

			Төгрөгөөр
Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	39,944,597.03	74,934,278.13
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	00.00	52,358.00
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	00.00	52,358.00
3121	Төгрөг	00.00	52,358.00
31211	Төрийн сангийн харилцах	00.00	52,358.00
33	АВЛАГА	3,067,619.18	27,973,172.95
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	1,787,412.18	1,045,094.95
33300	Татаас, санхүүжилтийн авлага	1,241,042.00	26,643,000.00
335	Бусад авлага	39,165.00	285,078.00
3351	Байгууллагаас авах авлага	39,165.00	
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	00.00	285,078.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	36,876,977.85	46,908,747.18
351	Түүхий эд материал	7,802,723.00	17,118,204.00
35130	Эм боох материал	7,802,723.00	17,118,204.00
354	Хангамжийн материал	29,074,254.85	29,790,543.18
35410	Бичиг хэргийн материал	1,027,300.00	810,500.00
35420	Аж ахуйн материал	23,127,894.85	24,548,743.18
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	4,382,500.00	3,595,000.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	180,000.00	186,000.00
35460	Хүнсний материал	356,560.00	650,300.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	442,378,843.71	430,553,936.84
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	442,378,843.71	430,553,936.84
392	Биет хөрөнгө	432,397,043.71	419,372,136.84
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	392,736,940.00	392,736,940.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-27,200,838.64	-39,378,757.96
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	51,632,756.00	48,768,956.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-31,312,337.26	-35,159,729.86
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	93,751,103.27	98,459,352.18
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-67,658,944.72	-63,993,367.58
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	44,678,535.60	40,025,517.73
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-24,310,170.54	-22,166,773.67
39217	Ном	80,000.00	80,000.00
393	Биет бус хөрөнгө	9,981,800.00	11,181,800.00
39301	Програм хангамж	525,000.00	1,725,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-525,000.00	-525,000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	9,981,800.00	9,981,800.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	482,323,440.74	505,488,214.97
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	930,708.49	39,052,605.40
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	930,708.49	39,052,605.40
413	Өглөг	930,708.49	39,052,605.40
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	918,813.49	883,128.40
4136	Бусад өглөг	11,895.00	38,169,477.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	11,895.00	38,169,477.00

5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	481,392,732.25	466,435,609.57
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	481,392,732.25	466,435,609.57
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	159,985,026.00	159,985,026.00
51101	Өмч: - төрийн	159,985,026.00	159,985,026.00
512	Хуримтлагдсан үр дүн	-	-
		100,252,597.47	113,116,520.15
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	-	-
		100,252,597.47	-98,159,397.47
51220	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	-14,957,122.68
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	421,660,303.72	419,567,103.72
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	482,323,440.74	505,488,214.97

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Төгрөгөөр

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН	453,024,468.00	624,270,974.44
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	19,011,566.00	22,813,414.44
120	Нийтлэг татварын бус орлого	18,665,335.00	22,813,414.44
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	18,665,335.00	22,813,414.44
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	18,665,335.00	22,813,414.44
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	73,193,433.00	195,208,660.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	361,165,700.00	405,925,900.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	17,061,565.00	113,378,944.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	17,061,565.00	113,055,944.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	00.00	323,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	19,430,600.00	20,208,700.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	19,430,600.00	20,208,700.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	36,701,268.00	36,542,058.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	36,701,268.00	36,542,058.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	480,058,355.92	638,860,412.73
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	480,058,355.92	638,860,412.73
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	476,782,207.92	607,860,412.73

2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	298,575,971.00	364,553,274.05
210101	Үндсэн цалин	298,575,971.00	364,553,274.05
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	36,481,525.77	46,601,928.09
210201	Тэтгэврийн даатгал	36,481,525.77	46,601,928.09
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	18,718,300.00	19,474,700.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,416,868.00	1,938,192.00
210302	Түлш, халаалт	11,801,432.00	12,036,508.00
210303	Цэвэр, бохир ус	5,500,000.00	5,500,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	36,911,769.64	31,256,167.67
210401	Бичиг хэрэг	3,911,090.00	1,616,200.00
210402	Тээвэр, шатахуун	12,524,220.00	16,856,205.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,017,100.00	1,906,200.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	452,000.00	2,500,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	11,745,228.07	00.00
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	7,262,131.57	8,377,562.67
2105	Нормативт зардал	47,042,747.42	113,329,072.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	36,587,107.36	101,832,662.00
210502	Хоол, хүнс	10,455,640.06	9,496,410.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	00.00	2,000,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	25,300.00	1,228,600.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	25,300.00	00.00
210604	Урсгал засвар	00.00	1,228,600.00
2107	Томилолт, зочны зардал	709,400.00	350,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	709,400.00	350,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	8,868,000.00	910,600.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	8,200,000.00	00.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	150,000.00	200,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	300,000.00	300,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	28,000.00	25,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	25,000.00	9,500.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	165,000.00	376,100.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	29,449,194.09	30,160,217.63
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,740,650.00	3,184,500.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	26,708,544.09	26,975,717.63
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	3,276,148.00	31,000,000.00

2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	500,000.00	31,000,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	500,000.00	31,000,000.00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	2,776,148.00	00.00
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	2,776,148.00	00.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН	-27,033,887.92	-14,589,438.29
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	00.00	367,684.39
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	00.00	367,684.39
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН	00.00	367,684.39
5	НИЙТ ҮР ДҮН	-27,033,887.92	-14,957,122.68

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Төгрөгөөр

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	2020 оны 01-р сарын 01-нээрх үлдэгдэл	150,003,226.00	146,022,626.00	-73,218,709.55	222,807,142.45
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	150,003,226.00	146,022,626.00	-73,218,709.55	222,807,142.45
C07	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	-27,033,887.92	-27,033,887.92
C08	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	159,985,026.00	421,660,303.72	-100,252,597.47	481,392,732.25
D01	2021 оны 01-р сарын 01-нээрх үлдэгдэл	159,985,026.00	421,660,303.72	-100,252,597.47	481,392,732.25
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	2,093,200.00	2,093,200.00
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	159,985,026.00	421,660,303.72	-98,159,397.47	483,485,932.25
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	00.00	-2,093,200.00	00.00	-2,093,200.00
D08	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	-14,957,122.68	-14,957,122.68
D09	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	159,985,026.00	419,567,103.72	-113,116,520.15	466,435,609.57

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		

1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН	434,705,364.00	576,055,602.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	434,359,133.00	575,732,602.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	361,165,700.00	405,925,900.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	17,061,565.00	113,378,944.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	17,061,565.00	113,055,944.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	00.00	323,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	19,430,600.00	20,208,700.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	19,430,600.00	20,208,700.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	36,701,268.00	36,542,058.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	36,701,268.00	36,542,058.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	434,359,133.00	576,003,244.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	434,359,133.00	576,003,244.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	431,082,985.00	545,003,244.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	296,088,000.00	364,847,097.00
210101	Үндсэн цалин	200,251,130.70	197,928,648.65
210102	Нэмэгдэл	70,646,869.30	135,407,782.47
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	6,336,000.00	5,088,998.80
210104	Урамшуулал	18,854,000.00	26,421,667.08
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	39,032,300.00	45,617,100.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	27,467,200.00	32,175,000.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,891,200.00	3,360,500.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,313,000.00	2,688,400.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	578,300.00	293,604.75
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	5,782,600.00	7,099,595.25
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	18,281,300.00	19,480,600.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,416,868.00	1,938,192.00
210302	Түлш, халаалт	11,364,432.00	12,042,408.00
210303	Цэвэр, бохир ус	5,500,000.00	5,500,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	19,224,220.00	23,657,805.00
210401	Бичиг хэрэг	2,200,000.00	1,132,400.00
210402	Тээвэр, шатахуун	12,524,220.00	18,119,205.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,000,000.00	1,906,200.00

210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	2,500,000.00	2,500,000.00
2105	Нормативт зардал	40,592,365.00	73,766,942.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	30,092,365.00	63,766,942.00
210502	Хоол, хүнс	9,000,000.00	8,000,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,500,000.00	2,000,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	2,763,200.00	8,307,600.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,666,700.00	3,479,500.00
210604	Урсгал засвар	1,096,500.00	4,828,100.00
2107	Томилолт, зочны зардал	709,400.00	350,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	709,400.00	350,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	8,868,000.00	2,110,600.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	8,200,000.00	00.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	150,000.00	200,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	300,000.00	300,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	28,000.00	25,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	25,000.00	9,500.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	165,000.00	1,576,100.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	5,524,200.00	6,865,500.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	5,524,200.00	6,865,500.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	3,276,148.00	31,000,000.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	500,000.00	31,000,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	500,000.00	31,000,000.00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	2,776,148.00	00.00
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	2,776,148.00	00.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	00.00	52,358.00
	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	00.00	00.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	00.00	00.00
	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	00.00	00.00
7	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	00.00	00.00
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	00.00	52,358.00
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	00.00	00.00

10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	00.00	52,358.00
----	---	-------	-----------

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Төгрөгөөр

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	зөрүү
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	462,626,100.00	462,624,300.00	-1,800.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	462,626,100.00	462,624,300.00	-1,800.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	462,426,100.00	462,424,300.00	-1,800.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	336,052,900.00	336,052,900.00	0.00
210101	Үндсэн цалин	208,829,800.00	208,829,800.00	0.00
210102	Нэмэгдэл	96,115,500.00	96,115,500.00	0.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	6,048,000.00	6,048,000.00	0.00
210104	Урамшуулал	25,059,600.00	25,059,600.00	0.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	45,367,100.00	45,367,100.00	0.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	31,925,000.00	31,925,000.00	0.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,360,500.00	3,360,500.00	0.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,688,400.00	2,688,400.00	0.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	672,100.00	672,100.00	0.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	6,721,100.00	6,721,100.00	0.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	18,980,600.00	18,980,600.00	0.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,938,200.00	1,938,192.00	-8.00
210302	Түлш, халаалт	11,542,400.00	11,542,408.00	8.00
210303	Цэвэр, бохир ус	5,500,000.00	5,500,000.00	0.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	21,875,400.00	21,873,600.00	-1,800.00
210401	Бичиг хэрэг	1,134,200.00	1,132,400.00	-1,800.00
210402	Тээвэр, шатахуун	16,335,000.00	16,335,000.00	0.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,906,200.00	1,906,200.00	0.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	2,500,000.00	2,500,000.00	0.00
2105	Нормативт зардал	30,657,400.00	30,657,400.00	0.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	20,657,400.00	20,657,400.00	0.00
210502	Хоол, хүнс	8,000,000.00	8,000,000.00	0.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	2,000,000.00	2,000,000.00	0.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	2,228,100.00	2,228,100.00	0.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,000,000.00	1,000,000.00	0.00
210604	Урсгал засвар	1,228,100.00	1,228,100.00	0.00

2107	Томилолт, зочны зардал	154,000.00	154,000.00	0.00
210702	Дотоод албан томилолт	154,000.00	154,000.00	0.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	2,110,600.00	2,110,600.00	0.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	200,000.00	200,000.00	0.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	300,000.00	300,000.00	0.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	25,000.00	25,000.00	0.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	9,500.00	9,500.00	0.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	1,576,100.00	1,576,100.00	0.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	5,000,000.00	5,000,000.00	0.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	5,000,000.00	5,000,000.00	0.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	200,000.00	200,000.00	0.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	200,000.00	200,000.00	0.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	200,000.00	200,000.00	0.00
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	462,626,100.00	462,676,658.00	50,558.00
31	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	405,925,900.00	405,925,900.00	0.00
310003	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	405,925,900.00	405,925,900.00	0.00
32	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	20,208,700.00	20,208,700.00	0.00
320001	Орон нутгийн төсвөөс	20,208,700.00	20,208,700.00	0.00
33	НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	36,491,500.00	36,542,058.00	50,558.00
330002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	36,491,500.00	36,542,058.00	50,558.00
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0	52,358.00	52,358.00
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1	1	0.00
610001	Төсвийн байгууллага	1	1	0.00
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	25	25	0.00
620001	Удирдах ажилтан	1	1	0.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	18	18	0.00
620003	Үйлчлэх ажилтан	5	5	0.00
620004	Гэрээт ажилтан	1	1	0.00

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Төгрөгөөр

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Гүйцэтгэл
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	17,061,565.00	113,378,944.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	17,061,565.00	113,378,944.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	15,820,523.00	113,378,944.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил		28,794,197.00
210101	Үндсэн цалин		2,000,000.00
210102	Нэмэгдэл		26,794,197.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	6,959,500.00	250,000.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	6,959,500.00	250,000.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал		500,000.00
210302	Түлш, халаалт		500,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	5,700.00	1,784,205.00
210402	Тээвэр, шатахуун	5,700.00	1,784,205.00
2105	Нормативт зардал	8,711,323.00	43,109,542.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	8,711,323.00	43,109,542.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал		6,079,500.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл		2,479,500.00
210604	Урсгал засвар		3,600,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	144,000.00	196,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	144,000.00	196,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	1,865,500.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		1,865,500.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	-	30,800,000.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг		30,800,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал		30,800,000.00
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	1,241,042.00	-

213403	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,241,042.00	-
IV	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)		
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		

3. Аудитын тайлан

3.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Мянгад сумын эрүүл мэндийн төвийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх дуусгавар болсон санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч этгээд, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Энэхүү тайланд шалгагдагч этгээдэд эзэн холбогдогч тодорхойгүй авлага, эмийн өр төлбөртэй холбоотой асуудлаар зөвлөмж өгсөн болно.

Аудитыг аудитор Б.Должинжав 2022 оны 02 дугаар сарын 11-нээс 02 дугаар сарын 24-ны хооронд гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер А.Цэцэгсүрэн, газрын дарга, тэргүүлэх аудитор Х.Болдбаатар нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Тус байгууллага нь 2021 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Ховд аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2022 оны 1 дүгээр сарын 24-ны өдрийн 05 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт

Мянгад сумын эрүүл мэндийн төв нь “Эрүүл мэндийн анхан шатны тусламж үйлчилгээг сумынхаа ард иргэдэд мэргэжлийн өндөр түвшинд тэгш хүртээмжтэй, хурдан шуурхай, чирэгдэлгүй, чанартай үйлчилгээ үзүүлнэ” гэсэн эрхэм зорилго дэвшүүлэн ажиллажээ.

Тухайн онд Эрүүл мэндийн газрын Хяналт үнэлгээ, шинжилгээний албанаас 6 хүний бүрэлдэхүүнтэй ажлын хэсэг байгууллагын бүх үйл ажиллагаанд 2 удаа дотоод хяналтыг хэрэгжүүлсэн байна.

Тус байгууллагын нягтлан бодогч нь байгууллагын хэмжээнд мөрдөгдөх нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг боловсруулан мөрдөн ажиллаж байгаа боловч тухайн бодлогын баримт бичгийг байгууллагын даргын тушаалаар батлуулаагүй байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд аудитын зорилго оршино.

Мянгад сумын эрүүл мэндийн төвийн 2021 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар бүртгэж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн хүлээн зөвшөөрөхүйц санхүүгийн тайлан гэж үнэлсэн.

3.4 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд суурь үзүүлэлтээр батлагдсан төсвийг сонгож, эрсдэлийн үнэлгээнээс хамаарч материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг “бага” гэж үнэлсэн учир материаллаг байдлын түвшинг хамгийн ихээр буюу 2 хувиар тогтоосон.

Материаллаг байдлын түвшинг 2021 оны батлагдсан төсөв 462,626.1 мянган төгрөгөөс 2 хувиар буюу 9,252.5 мянган төгрөгөөр тооцож, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг 80 хувиар буюу 7,402.0 мянган төгрөгөөр тогтоов.

3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга

Мянгад сумын эрүүл мэндийн төвийн 2021 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 23,164.8 мянган төгрөгөөр өссөний материаллаг нөлөө нь авлага, бараа материалын данстай холбоотой байна.

Тайлант оны эхэнд мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэлгүй байсан ба оны эцэст 52.3 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэй байна.

Авлага дансны оны эхний үлдэгдэл 3067.6 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэй байсан бол оны эцэст 27973.2 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэй болж 24905.6 мянган төгрөгөөр өссөн байна. Эцсийн үлдэгдэл дэх 27973.2 мянган төгрөгийн авлагын 26643.0 мянган төгрөг нь Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас, 1045.1 мянган төгрөг нь ажилчидтай эзэн холбогдогч нь тодорхойгүй авлага, 285.1 мянган төгрөг нь Б.Сэргэлэн тайлант онд үүссэн авлага байна.

Бараа материал данс оны эхэнд 36,876.9 мянган төгрөг байсан бол оны эцэст 46908.7 мянган төгрөг болж 10,031.7 мянган төгрөгөөр өмнөх оноос өссөн үзүүлэлттэй байна. Тайлант хугацаанд төсвийн хөрөнгөөр 136,256.2 мянган төгрөгийн бараа материал худалдан авч, харилцагч байгууллага болон иргэд, хувь хүнээс 11,859.1 мянган төгрөгийн бараа материал үнэ төлбөргүй хүлээн авч, 130,861.5 мянган төгрөгийн материалыг үйл ажиллагаандаа зарцуулж, 7222.0 мянган төгрөгийн бараа материалыг акталж данс бүртгэлээс хассан байна.

Үндсэн хөрөнгө дансны оны эхний үлдэгдэл 593,386.1 мянган төгрөг байсан ба тайлант онд төсвийн хөрөнгөөр 4560.0 мянган төгрөгийн хөрөнгө худалдан авч, 10954.3 мянган төгрөгийн хөрөнгө үнэ төлбөргүй хүлээн авч, 17119.6 мянган төгрөгийн 61 нэр төрлийн хөрөнгийг аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын Тэргүүлэгчдийн 2021.12.25-ны 39 дугаар, сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын Тэргүүлэгчдийн 2021.12.15-ны 65 дугаар тогтоолоор тус тус данс бүртгэлээс хасаж, оны эцэст 591780.9 мянга төгрөгийн үлдэгдэлтэй байна.

Өр төлбөр дансны оны эхний үлдэгдэл 930.7 мянган төгрөг ХХОАТ-ын өр байсан ба оны эцэст 39052.6 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэй болж 38121.9 мянган төнгөгөөр өссөн байна. Эцсийн үлдэгдэл дэх 39052.6 мянган төгрөгөөс 37913.3 мянган төгрөг нь 12 байгууллагатай холбоотой эмийн өр, 256.2 мянган төгрөг нь СХДА-д актын төлбөр, 883.1 мянган төгрөг нь он дамжсан ХХОАТ-ын өр байна.

Засгийн газрын оролцоо дансны оны эхний үлдэгдэл 481,392.7 мянган төгрөг байсан ба оны эцэст 466,435.6 мянган төгрөг болж тайлант онд 14,957.1 мянган төгрөгөөр буурсан нь тайлант үеийн үр дүнтэй холбоотой байна.

Өмчийн өөрчлөлтийн тайланд 2021 онд хөрөнгө акталсантай холбоотой үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээ данс 2093.2 мянган төгрөгөөр буурч, нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт данс 2093.2 мянган төгрөгөөр өсөж нийт хуримтлагдсан үр дүнгийн эцсийн үлдэгдэл 113,116.5 мянган төгрөг болсон байна.

3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.6.1 Төсвийн төлөвлөлт

Мянгад сумын эрүүл мэндийн төвийн 2021 оны төсвийн нийт зардлыг анх 462,626.1 мянган төгрөгөөр баталсан ба тодотголоор нийт дүнд өөрчлөлт ороогүй байна.

Зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг тусгай зориулалтын шилжүүлгээс 405,925.6 мянга, орон нутгийн төсвөөс 20,208.7 мянга, эрүүл мэндийн даатгалын сангаас 36,491.5 мянган төгрөгийг санхүүжүүлэхээр баталжээ.

3.6.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Гүйцэтгэлээр тусгай зориулалтын шилжүүлгээс 405,925.9 мянга, орон нутгийн төсвөөс 20,208.7 мянган төгрөгийн санхүүжилтийг тус тус бүрэн авч, эрүүл мэндийн даатгалын сангаас 36,542.0 мянга буюу төлөвлөснөөс 50.5 мянган төгрөгийн санхүүжилт илүү авч, урсгал үйл ажиллагаанд 462,624.3 мянган төгрөгийг зарцуулж, оны эцэст зарцуулагдаагүй 52.3 мянган төгрөг төрийн сангийн харилцах дансанд үлдсэн байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 462,624.3 мянган төгрөг буюу 99.99 хувьтай байгаа нь хангамж, бараа материалын зардлыг 1.8 мянган төгрөгөөр хэмнэснээс шалтгаалжээ.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын эдийн засгийн ангилал тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.6.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу төсвийн байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Нэмэлт санхүүжилтийн дансаар Эрүүл мэндийн даатгалын ерөнхий газраас Ковид-19-ын вакцины санхүүжилт 29,218.0 мянга, эрүүл мэндийн даатгалын сангаас Ковид-19-ын өрхөөр хэвтэн эмчлүүлэгчдийн эмчилгээний зардлын

санхүүжилт 45,234.0 мянга, Эрүүл мэндийн газраас 37,362.9 мянга, өмнөх оны татан төвлөрүүлэлт 1,241.0 мянга, бусад 323.0 мянга, нийт 113,378.9 мянган төгрөгийн орлогын эх үүсвэр бүрдүүлэн дээрх эх үүсвэрийг холбогдох арга хэмжээнд зарцуулжээ.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын эдийн засгийн ангилал тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг

АДБОУС 706.7-д тодорхойлсон тодорхой бус байдал үүссэн, хэрэглэгчдэд хамааралтай санхүүгийн тайланд толилуулаагүй, тодруулаагүй дараах асуудал байна.

Ковид-19 вирусын халдварт өвчнөөр 2021 оны 9 дүгээр сард нийт 170 хүн гэрийн тусгаарлалтад эмчлэгдэж, эрүүл мэндийн даатгалын сангаас 27200.0 мянган төгрөгийг нэхэмжилсэн боловч шинжилгээ шивэгдээгүй шалтгаанаар санхүүжилт олгоогүй байна. Үүнээс шалтгаалж 11270.0 мянган төгрөгийн эмийн өр үүссэн байна.

3.8 Аудитын гол асуудал

АДБОУС 701.8-д тодорхойлсон тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад үлэмж нөлөө үзүүлэх асуудлууд байхгүй болно.

3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайлангийн аудитын санал дүгнэлтээс тусад нь салгах ёстой гэж заасны дагуу тус байгууллагын 2021 оны Шилэн дансны хуулийн хэрэгжилтийг хяналаа.

3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Тайлант хугацаанд оруулбал зохих 151 мэдээллээс 150 мэдээллийг хугацаанд нь, 1 мэдээллийг хугацаа хоцроож, 4 мэдээллийг бүрэн мэдээлээгүй байна.

Үүнд: Цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлого, зарлагын мөнгөн гүйлгээ, санхүүгийн тайлан бүтэн, хагас жилээр, санхүүгийн тайланд хийсэн аудитын дүгнэлт, таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий худалдан авсан бараа, ажил үйлчилгээ зэргийг мэдээлээгүй байсан ба аудитын явцад бүрэн мэдээлүүлж зөрчлийг арилгууллаа.

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим, сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь Шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцсэн байна гэж дүгнэлээ.

3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар 1598.3 мянган төгрөгийн төлбөрийн актыг бүрэн барагдуулж, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилтийг бүрэн хангаж ажилласан байна.

3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Дараагийн аудитаар авч үзэх анхаарал татахуйц чухал асуудал байхгүй гэж үзлээ гэж үзлээ.

4. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 86,960.0 мянган төгрөгийн 4 алдаа зөрчил илэрснээс 74,645.0 мянган төгрөгийн 2 алдаа, зөрчлийг залруулж, 12,315.0 мянган төгрөгийн зөрчлийг давтан гаргахгүй байх 2 зөвлөмж өглөө.

4.1 Залруулсан алдаа

Аудитаар нягтлан бодох бүртгэлийн бичилт, тооцоолол болон тайлагналын алдаатай дараах залруулгыг санхүүгийн тайланд тусгаж, баталгаажуулав. Үүнд:

1. Санхүүгийн үр дүн болон мөнгөн гүйлгээний тайланд 74,645.0 мянган төгрөгийн нэмэлт санхүүжилтийн орлогыг ЭМДС-аас санхүүжилтээр буруу эдийн засгийн ангиллаар тайлагнасныг залруулж бүртгэсэн
2. Шилэн дансны цахим мэдээллийн санд дутуу мэдээлсэн мэдээллийг аудитын явцад нөхөж оруулсан.

Шийдвэрлэсэн нь: Аудитын явцад санхүүгийн тайланд нийт 74,645.0 мянган төгрөгийн залруулга хийхийг шалгагдагч байгууллагын удирдлагад асуудлын бүртгэлээр танилцуулж, шалгагдагч байгууллага тухайн бүртгэлийг залруулан 2022 оны 02 дугаар сарын 24-ны 11 тоот албан бичгээр хариу ирүүлсэн.

4.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлоор эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Авлагын данстай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Ажилчидтай холбоотой он дамжсан, насжилт өндөртэй эзэн холбогдогчгүй 1045.1 мянган төгрөгийн авлагын эзэн холбогдогчийг тодорхойлж барагдуулаагүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.6-д “эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах” гэсэн заалттай нийцүүлж дээрх авлагын эзэн холбогдогчийг тодорхойлж барагдуулах.

3. Өр төлбөрийн данстай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Ковид-19 вирусын халдварт өвчнөөр 2021 оны 9 дүгээр сард нийт 170 хүн гэрийн тусгаарлалтад эмчлэгдэж, эрүүл мэндийн даатгалын сангаас 27200.0 мянган төгрөгийг нэхэмжилсэн боловч шинжилгээ шивэгдээгүй шалтгаанаар санхүүжилт олгоогүй байна. Үүнээс шалтгаалж 11270.0 мянган төгрөгийн эмийн өр үүсч байна.

Өгсөн зөвлөмж: Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8-д “төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх” гэсэн заалттай нийцүүлж ажиллах.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Ховд аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2022 оны 5 дугаар сарын 25-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл

д/д	Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт алдаа, зөрчлийн		/мянган төгрөгөөр/ Үүнээс							
				Залруулга		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	Мянгад ЭМТ	4	86,960.0	2	74,645.0					2	12,315.0

АУДИТЫН ТАЙЛАНГ ХЯНАСАН:

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР:

Х.БОЛДБААТАР

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР:

А.ЦЭЦЭГСҮРЭН

ТАЙЛАНГ БИЧСЭН:

АУДИТОР:

Б.ДОЛЖИНЖАВ

АУДИТЫН ТАЙЛАНГ ХЯНАСАН:
ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР: Х.БОЛДБААТАР
АУДИТЫН МЕНЕЖЕР: А.ЦЭЦЭГСҮРЭН
ТАЙЛАНГ БИЧСЭН:
АУДИТОР: Б.ДОЛЖИНЖАВ